

הרב רפאל פוזן

פיוט לכבוד ראש הישיבה

לידידי ר' מוטי בהגיעך לשישים,

אֶגְרַת שְׁלוֹמִים,
לִיְדִיד עֲלוּמִים,
זְקוֹן בְּיָמִים -
רַבִּי מְרַדְרִי.

וְעֶצֶב בְּקוֹלָם,
עַל נוֹהֵג שְׁבַעוֹלָם,
שְׁיֹרְדִים בְּסָלָם -
אֶטָּד כְּמוֹ חַי.

יֵשׁ חוֹשֵׁי שִׁים
מְכַנְיָסָה לְשֵׁשִׁים
שְׁכָבָר הֵם חֲשִׁים -
בֵּית מוֹעֵד לְכֹל חַי.

אֶלֶּה קְבוּצוֹת
שֶׁל עַמֵּי אֶרְצוֹת,
כָּל חַיֵּיהֶם רִיעוּת -
כִּי לְכָלֵב חַי.

וּלְפִי רֵב הַשָּׁנִים,
הֵם מְתַאֲנָגִים,
כָּבָר הֵם זְקֵנִים -
בְּעוֹד הַיְלָד חַי.

אֶגְלֵ יֵשׁ יְדִידִים
שְׁיֹאֲנָם כָּלֵל יוֹרְדִים
הַשְׂמִיחִים וּמוֹדִים
לְעוֹד אֶגְבִּיעוּ חַי.

¹ איוב, ל כג: כִּי יִדְעָתִי מִן תְּשִׁיבֵנִי וּבֵית מוֹעֵד
לְכֹל חַי.
² שמ"ב, יב כב: וַיֹּאמֶר בְּעוֹד הַיְלָד חַי צְמַתִּי
וְאֶבְכֶּה כִּי אֲמַרְתִּי מִי יוֹדֵעַ יַחַנְנִי וְחַנְנִי יְדוֹד
וְחַי הַיְלָד:

³ תהלים, נח י: בְּטָרְם בְּבִינו שִׁירְתִּיכֶם אֶטָּד
כְּמוֹ חַי כְּמוֹ חֲרוֹן יִשְׁעָרְנוּ:
⁴ קהלת, ט ד: כִּי מִי אֲשֶׁר יִבְחַר יִחְבֵּר אֶל כָּל
הַחַיִּים יֵשׁ בְּשָׁחוֹן כִּי לְכָלֵב חַי הוּא טוֹב מִן
הָאֲרִיָּה הַמֵּת:

אֱלֹהִים זְקֵנִים
תְּלַמִּידֵי חֲכָמִים
הַרוֹאִים עוֹלָמִים
בְּקֶרֶב אַחֵי.

וְהִתְרַבְּעַתְּהָ
כְּרֵאשׁוֹן בְּחִבּוּרָהּ
בְּיִשׁוּבָהּ הַמְעֻטֶּרָה
בְּעִבּוּר הַיָּלֵד חַי.

וְעֲלִיָּהֶם הוּא אֹמֵר
"לֵאמֹר עָלַי גּוֹמֵר"
"וְגִבּוֹהַ - שׁוֹמֵר"
וְנִעְלָמָה מֵעֵינַי כָּל חַי.

וְתוֹכוֹ כְּבָרוֹ
וְלֹא גְבוּהַ לְבוֹ.
אִישׁ אֲשֶׁר רוּחַ בּוֹ -
צִמָּא לֵאמֹר חַי.

וּמִי שֶׁהִתְמַחָה
בְּסִבְרָתָהּ וּבְהִלְכָהּ
וְעָרַךְ מַעְרָכָהּ -
כְּאֵרֵי הַחַי.

וּבוֹ רוּאִים בְּחוּשׁ
וַיְהוּשֻׁעַ לֹא יָמוּשׁ
וְאֵין הַבְּשׂוּר -
מִבְּשׂוּל כִּי אִם חַי.

מִנְעוּרָיו בְּכֹלֵל
יוֹמָם וְלַיְלָל
וְתוֹרָה מְמֹלֵל -
וּבְקֶרְבוֹ אֵל חַי.

וְגַם זָכָה
לְהִקָּים מִשְׁפָּחָה
שׁוֹבֵט מְלוּכָה
בְּעוֹדָנוּ חַי.

⁵ בראשית מג כח: ויאמרו שלום לעבדך לאבינו
עודנו חי ויקדו וישתחו וישתחוּ:

⁶ תהלים נז, ג: אקרא לאלהים עליון לאל גמר
עלי. קהלת ה ז: אם עשק רש וגזל משפט
וצדק תראה במדינה אל תתמה על החפץ כי
גבה מעל גבה שמר וגבהים עליהם. איוב כח
כא: ונעלמה מעיני כל חי ומעוף השמים
נסתרה:

⁷ ראה לעיל 4.

⁸ יהושע ג י: ויאמר יהושע בזאת תדעון כי אל
חי בקרבכם וגו'

⁹ שמ"ב יב כא: ויאמרו עבדיו אליו מה הדבר
הזה אשר עשיתה בעביר הילד חי צמת ותבד
וכאשר מת הילד קמת ותאכל לחם.

¹⁰ תהלים מב ג: צמאה נפשי לאלהים לאל חי
מתי אבוא ואראה פני אלהים:

¹¹ שמ"א ב טו: גם בטרם יקטרון את החלב
וכא נער הכהן ואמר לאיש הזבח תנה בשר
לצלות לפהו ולא יקח ממך בשר מבשל כי אם
חי:

¹² דברים לא כז: הן בעודני חי עמכם היום
ממרים היתם עם ידוד ואף כי אחרי מותי:

מָהֶם בְּתוֹרָה
מָהֶם בְּמִלְאָכָה
וְכָלֶם בְּשִׁמְחָה -
בְּנֵי אֵל חַי .

וְלוֹ גַם אֶפְרַיִם
וְהוּא יִפְהַ עֵינַיִם
וְגַם אֶדְמוּנֵי -
כָּרַב גּוֹלְדוֹיכֵט חַי

צַלָּם וּמְתוֹפֵף,
וְחָתָן מְעוֹפֵף,
וְעֵלֵיהֶם כָּל הַיּוֹם -
חוֹפֵף גּוֹאֲלֵי חַי .

וְדוֹר יִשְׂרָאֵל מְבַרְכֵן
יִשְׂרָשׁ יַעֲקֹב
יַעֲיִן וּפְרָח -
וְעוֹד יוֹסֵף חַי!

וּמְקוֹרוֹ בְּרוּךְ
וְהִיְתָה לוֹ עֵדוּנָה
וְשִׁלְחָנוּ עָרוּךְ -
וּמִשְׁבִּיעַ לְכָל חַי .

וְעַמּוֹ לַעֲטָרָת
שִׁתְּפָה לְתַפְאֲרָת
בְּלִהָה עֲהָדָרֵת -
וּבְרָגָה חַי .

וְקָרִית דָּוִד חֲנָה
וְאַסְתֵּר וְחוּהַ
וּבְנוֹ חַכְלֵיהַ -
וְאַב לְבָנַיִם חַי .

מְרַבַּעַת בְּנַיִם
רְמוּזָה בְּאַבְנַיִם
אַבְרָהָם בְּרוּל -
יְקָר לְמַרְדְּכַי .

¹³ הושע ב א: וְהִיָּה בְּמִקוֹם אֲשֶׁר יֹאמַר לָהֶם לֹא

עָמִי אַתֶּם יֹאמַר לָהֶם בְּנֵי אֵל חַי:

¹⁴ איוב יט כה: וְאֲנִי יָדַעְתִּי גֹאֲלֵי חַי וְאַחֲרוֹן עַל

עַפְרַיִם יְקוּם:

¹⁵ תהלים קמה טז: פוֹתַח אֶת יָדָךְ וּמִשְׁבִּיעַ לְכָל

חַי רְצוֹן:

¹⁶ נחמיה א א: דְּבַרִי נְחֻמְיָה בֶן חַכְלֵיהַ וְגו'.

ישעיהו לח יט: חַי חַי חַי הוּא יוֹדֵךְ כְּמוֹנֵי הַיּוֹם

אַב לְבָנַיִם יוֹדֵיעַ אֶל אֲמַתְךָ:

¹⁷ ישעיהו כז ו: הַבָּאִים יִשְׂרָשׁ יַעֲקֹב יַצִּיץ וּפְרַח

יִשְׂרָאֵל וּמְלֹאוּ פְּנֵי תִבְלַת תְּנוּבָה. בְּרֵאשִׁית מֵה,

כז: וַיִּגְדּוּ לוֹ לֵאמֹר עוֹד יוֹסֵף חַי וְכִי הוּא מִשָּׁל

בְּכָל אֶרֶץ מִצְרַיִם וַיִּפְגַּע לְבוֹ פִּי לֹא הֶאֱמִין לָהֶם.

¹⁸ מלכים א ג, כג: וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ זֹאת אִמְרַת זֶה

בְּנֵי הַחַי וּבְנֵי הַמֵּת וְזֹאת אִמְרַת לֹא כִּי בְּנֵי

הַמֵּת וּבְנֵי הַחַי:

¹⁹ על משקל 'אַבְעַת שְׂרָשׁ מֵאַסְתֵּר בּוֹנִים / רְבִיעָה

הַיּוֹם מֵאַרְבַּע אֲבָנִים" (הַקְלִיר, אבן חוג מצוק

נְשִׂיָה, מוֹסֵף לֹא דר"ה). ועל פי דרשת ר'

מוטי בַּחֲתוּנַת הַכֶּסֶף: בְּרוּל - בְּלֵהָה, רַחֵל,

לָהֶם נִגְרָד
 בְּהִרְגָה אֶתְהָה
 עוֹד יִנְעוּבֹן דְּשִׁנִּים,
 עַד זְקֵנָה וְשִׁיבָה .

וּלְאֶחֱי וַיְדִידִי
 חֲגֵרִי מֵעוֹדִי
 אִישׁ יְהוּדִי -
 וְשִׁמוֹ מְרֻדְכִי .

אֶגְרָד בְּשִׁשִּׁים
 לְחַיִּים גּוֹעֵשִׁים
 עַד לְיִשְׁיִשִּׁים -
 בְּבֶשֶׁר הַחַי .

תְּפִיחַ בְּשָׂמִים
 בְּאֶמְרִים נְעִימִים
 עַד הַיָּמִים -
 אֲשֶׁר בֶּן יִשִּׁי חַי .

זלפה, לאה. אסתר ו ג: ויאמר המלך מה נעשה יקר וגדולה למרדכי על זה.
²⁰ תהלים צב טו: עוד ינובון בשיבה דשנים ורעננים יהיו. ישעיהו מו ד: ועד זקנה אני הוא ועד שיבה אני אסבל אני עשיתי ואני אשא ואני אסבל ואמלט. תהלים עא יח: וגם עד זקנה ושיבה אלהים אל תעזבני עד אגיד ורועך לדור לכל יבוא גבורתך:
²¹ אסתר ב ה: איש יהודי הנה בשושן הבירה ושמו מרדכי בן יאיר בן שמעי בן קיש איש מינני:

²² ויקרא יג טז: או כי ישוב הבשר החי ונהפך ללבן ובא אל הפה:
²³ שיר השירים ד טז: עורי צפון ובואי תימן הפיחי גני יזלו בשמיו. שמ"א כ לא: כי כל הימים אשר בן ישי חי על האדמה לא תכון אתה ומלכותך ועתה שלח וקח אתו אלי כי בן מות הוא.